

בעזהש"ת

שיעור בספה"ק אור המאיר

מפי הגה"ח
רבי אברהם מרדכי אלתר שליט"א

• מגילת אסתר •

חלק ב

נמסר במוצ"ש פרשת תצוה

ביצד מגלים את המוסתר במגילה ועד היכן הדברים מגיעים בחיי המעשה

...

נספח (עמוד י"ז) אור הפורים מאיר לכל אחד ואחד - ואין תלוי בהדגשה

לקבלת הגליון בדוא"ל
ולכל שאלה / הערה על השיעורים
ולענייני הפצה
ו/או לשאלות נוספות אל מו' הגה"ח רא"מ אלתר שליט"א
בחסידות ודרכי העבודה
ניתן לשלוח לכתובת המערכת
מכון 'תורת א"ם'
tam522511@gmail.com

או בפקס - 077-3181588

...

חדש! ניתן לשמוע את השיעורים השבועיים גם בקו דברי אמת
ואמונה בשלוחה 3

ארץ ישראל - 5265*
(או 02-5011430)

ארה"ב 518-329-9186

אירופה 44-3303-9004-84

בשלוחה ייעודית זו מופיעים גם שאר שיעורי הרב שליט"א
בספרי פרי הארץ, תומר דבורה, שער היחוד והאמונה,
ושיעורים נוספים למועדים ונושאים שונים

הפצת תורה ויראה שבגליון זה

לאוקמא שכינתא מעפרא
ונזכה ל'התנערי מעפר קומי לבשי תפארתך עמי'

ולזכר נשמת כ"ק אדמו"ר בעל הפני מנחם מגור זי"ע
לרגל יומא דהילולא ט"ז אדר

ולזכות הנדיב שיחי'
לזכות להשפעות ימי פורים המשולש הבעל"ט
וליקח שפע שמחה ואורה לכל השנה

עימוד ועיצוב:

"ואנוהו"

05331.05646

תוכן הענינים

ג	בקשת אסתר המלכה קבעוני לדורות וכתבונני לדורות.....
ג	כל המעשיות הכתובים בספרי הנביאים נמצאים בכל אדם.....
ד	ג' ביאורים בדברי הגמרא 'לכולהו אית להו פירכא לבר מדשמואל'.....
ו	רק על ידי בקשת אסתר המלכה מגילת אסתר נצרכה ונכתבה לדורות.....
	בכל שנה הארת המגילה נקבעת בנפשות ישראל ע"י בקשה ותחנונים מלפני המלך.....
ז	הארת מגילת אסתר קרובה יותר אלינו מהארת התורה.....
ח	החתן הולך ללון בבורסקי בשביל הכלה.....
ח	האור המלוּבש במגילה למעלה מכל השמות.....
ט	בכל שנה יש אור חדש ונעלה יותר בקריאת המגילה.....
ט	'קבעוני לדורות' שכל הדורות יוכלו להשיג ענייני עבודה מחמתה.....
י	כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש חקוק ונכתב במגילת אסתר.....
י	סוד 'אסתר' עשתה ככולהו תנאי וככולהו אמוראי'.....
יא	עבודתנו בפורים תשפ"ה נכלל במעשה פורים הראשון.....
יא	מגילת אסתר פתח הגאולה מגלות בבל ומגלות האחרונה.....
	פורים לא יתבטל לעת"ל כי בלעדיו היה המן ח"ו מכלה את ישראל ולא היו באים לימי המשיח.....
יב	אור הפורים מאיר שלא כסדר המבנה הפנימי, ולכן יאיר גם לעת"ל.....
יב	כל אדם צריך לתלות בעצמו שהוא המעכב את המשיח מלבוא.....
	'וסריסי המלך הגיעו ויבהילו את המן' - הצדיקים תמוהים למה עדיין לא העמיד עליהם מלך קשה כהמן ח"ו.....
יג	'ותהי אסתר נושאת חן בעיני כל רואיה' יש נשיאות חן מיוחדת למגילת אסתר לכל ישראל בכל הדורות.....
יד	'ומרדכי יצא מלפני המלך' - הארת יסוד אבא בחוץ.....
טו	בכל שנה מתגלה מחדש ההארה שהיתה בימי מרדכי ואסתר.....
טז	

נתינת צדקה ומתנות לאביונים הכלי לקבלת אור הפורים, ומציל ממוות שטן ופגע
 רע.....טז

אור הפורים מאיר לכל אחד ואחד - ואין תלוי בהרגשה.....יז

אור הפורים מאיר לכל אחד ואחד.....יח

הארה נפלאה כל כך מתקבלת בפנימיות הנפש ולא בהרגש.....יח

מגילת אסתר [ב]

בקשת אסתר המלכה קבעוני לדורות וכתבוני לדורות

אמרו כתיב (ויקרא כו ג) 'אלה המצות אשר צוה ה' את משה' אלו המצות שנצטוונו מפי משה, וכך אמר לנו משה אין נביא אחר עתיד לחדש לכם דבר, מעתה ומרדכי ואסתר מבקשים לחדש לנו דבר. לא זזו משם נושאים ונותנים בדבר, עד שהאיר הקדוש ברוך הוא את עיניהם ומצאו אותה כתובה בתורה ובנביאים ובכתובים'.

וצריבין אנו למודעי מה ראתה אסתר לבקש כזאת מאת חכמי הדור כתבוני לדורות קבעוני לדורות.

כל המעשיות הכתובים בספרי הנביאים נמצאים בכל אדם

והנראה, כי הנה נודע מאמרם ז"ל (תענית ט, ב) לית לך מלה בנביאים דלא רמיזא באורייתא, וז"ל הגמרא שם: 'אשכחיה רבי יוחנן לינוקיה דריש לקיש, דיתיב ואמר 'אולת אדם תסלף דרכו ועל ה' יזעף לבו' (משלי יט ג), יתיב רבי יוחנן וקא מתמה, אמר, מי איכא מידי דכתיבי בכתובי דלא רמיזי באורייתא, אמר ליה,

'ומאמר אסתר קיים דברי הפורים האלה ונכתב בספר' (אסתר ט, ג), איתא בגמרא (מגילה ז, ב) 'שלחה אסתר לחכמים כתבוני לדורות קבעוני לדורות, ובקשה זאת מאת חכמי הדור לקובעה ולכתוב ספר זה עם שאר הכתובים.

וז"ל הגמרא: 'אמר רב שמואל בר יהודה, שלחה להם אסתר לחכמים קבעוני לדורות, שלחו לה קנאה את מעוררת עלינו לבין האומות, שלחה להם כבר כתובה אני על דברי הימים למלכי מדי ופרס וכו'. שלחה להם אסתר לחכמים כתבוני לדורות, שלחו לה 'הלא כתבתי לך שלישים' (משלי כג כ) 'שלישים' ולא רבעים עד שמצאו לו מקרא כתוב בתורה 'כתב זאת זכרון בספר' (שמות יז יד), 'כתב זאת' מה שכתוב כאן ובמשנה תורה, 'זכרון' מה שכתוב בנביאים, 'בספר' מה שכתוב במגילה'.

ובירושלמי (מגילה פ"ה ה"ה) 'שמונים וחמשה זקנים, ומהם שלשים וכמה נביאים, היו מצטערין על הדבר הזה,

אסתר, לימודים הנצרכים לדורי דורות, הגנוזים במגילה.

אטו הא מי לא רמיזי, והכתיב (בראשית מז כח) 'ויצא לבם ויחרדו איש אל אחיו לאמר מה זאת עשה אלקים לנו'. עכ"ל הגמרא.

ג' ביאורים בדברי הגמרא 'לכולהו אית להו פירכא לבר מדשמואל'

ואיתא בגמרא (מגילה א, 6) **מגילת אסתר ברוח הקודש נאמרה, ורבו הדעות בין החכמים להביא ראיה מן המגילה זאת, ורבי עקיבא מביא ממקרא זה שנאמר** (אסתר ג, טו) **'ותהי אסתר נושאת חן בעיני כל רואיה'.**

וז"ל הגמרא שם: 'תניא, רבי אליעזר אומר, אסתר ברוח הקודש נאמרה, שנאמר (אסתר ו, 1) 'ויאמר המן בלבו, [מנא ידעו כותבי המגילה שכך אמר בלבו, אלא רוח הקודש נגלה עליהם. רש"י]. רבי עקיבא אומר, אסתר ברוח הקודש נאמרה, שנאמר (אסתר יט, 1) 'ותהי אסתר נושאת חן בעיני כל רואיה'. רבי מאיר אומר, אסתר ברוח הקודש נאמרה, שנאמר (אסתר כג) 'ויודע הדבר למרדכי', [מי גלה לו, רוח הקדש שרה עליו. רש"י]. רבי יוסי בן דורמסקית אומר, אסתר ברוח הקודש נאמרה, שנאמר (אסתר ט, 1) 'ובבוזה לא שלחו את ידם', [היאך ידעו מה עשו הרחוקים. רש"י]. אמר שמואל, אי הואי התם הוה אמינא מלתא דעדיפא מכולהו, שנאמר (אסתר כז, 1) 'קימו וקבלו', קימו למעלה מה שקיבלו למטה.

אמר רבא לכולהו אית להו פירכא לבר מדשמואל דלית ליה פירכא. דרבי

ומבאר רבינו לפי זה - וכמו שתורתנו הקדושה היא תמידיות וישנה בכל אדם ובכל זמן, ופרטי המעשיות הכתובים בה מעשו ומלבן ובלעם ובלק וכדומה - בחינתם נמצא בכל אדם, המעשיות הכתובים בתורה אינם סיפורי היסטוריה שהיו בעבר באופן חד פעמי, אלא הם חיים וקיימים בכל אדם ובכל זמן, וממילא מוכרח להיות גם כן בנביאים - המעשיות הכתובים נמצאים בכל אדם, ולהלן מביא רבינו שכתוב זאת מפורש בגמרא (מגילה יד.) 'נבואה שהוצרכה לדורות נכתבה, ושלא הוצרכה לא נכתבה', וגם אחשוורוש והמן יש להם אחיזה במלא קומת האדם, בהיות שאינו מקשט מלא קומתו כמבואר עד הנה, ורמזיא רמוה ברוח קדשה מאז עד עתה ועד ביאת הגואל, מאחר שכל מגילת אסתר חלק מהכתובים, ואסתר ברוח הקודש נאמרה (מגילה א, 1) מוצא להלן, חזר הדין שכל הכתוב בה הכל נוגע לחיי האדם ולעבודתו את ה', ובכמה ספרי קודש כתבו שבמגילת אסתר רמיזות החכמה לעבודת ה' עוד יותר קרובים לאדם (ע' להלן), ואכן כבר הרמ"א במחיר יין וספרי חסידות קדומים והגר"א מבארים שאחשוורוש היינו נפש הבהמית והמן היצר הרע וכו', ועוד הרבה רמיזות יש בספרי מוסר ובספרי חסידות ממגילת

לא נכתבה ברוח הקודש ניתן לומר שסמכו על השארות שבלתי מוכרחות, אבל אילו אסתר ברוח הקודש נאמרה לא יתכן לומר שסומכים על השארות בלתי מוכרחות, ועל ידי דברי שמואל המכריחים את כך שאסתר ברוח הקודש נאמרה, נצבו ונעמדו כל ההוכחות של התנאים גם כן, וזהו שאמרו על דברי שמואל טבא חדא פלפלתא ממלי צני דקרי, שכשם שחדא פלפלתא נותנת טעם במלי צני דקרי, כמו כן הוכחת שמואל העמידה והציבה את כל הוכחות התנאים גם כן.

ב. על דרך העבודה י"ל, שכל עוד שאין ה'קיימו וקיבלו', את העבודה למעשה, אזי אין נפקא מינה בכך שאסתר ברוח הקודש נאמרה, ובאו חז"ל ללמדנו חשיבות עבודת ה' בפועל ממש, שלולא כך גם דברים נפלאים כרוח הקודש 'לכולהו אית להו פירכא'.

ג. על דרך הפנימיות י"ל, שאמר האבני נזר (שם משמאל יתרו תרע"ח, תרע"ט, פורס תרע"ד, ועוד) 'שמלחמת עמלק היתה צריכה להיות קודם מתן תורה, דאם לא כן לא היה אפשר ליתן את התורה, כי שקרו של עמלק היה מוצא תירוץ להכחיש את הכל, ולא היו מועילים נגדו כל הדברים הנפלאים מאורות הגדולים, עכ"ל. וכמו כן לולא ה'קיימו וקיבלו' עדיין ישנו את קליפת עמלק המביאה פירכות לכל

אליעזר [ויואמר המן בלבו] סברא הוא, דלא הוה איניש דחשיב למלכא כוותיה, והאי כי קא מפיש טובא ואמר אדעתיה דנפשיה קאמר. דרבי עקיבא [ותהי אסתר נושאת חן בעיני כל רואיה] דלמא כרבי אלעזר דאמר מלמד שכל אחד ואחד נדמתה לו כאומתו. והא דרבי מאיר [ויודע הדבר למרדכי] דלמא כרבי חייא בר אבא דאמר בגתן ותרש שני טרשיים היו, והא דרבי יוסי בן דורמסקית [ובביזה לא שלחו את ידם] דלמא פריסתקי שדור [ששלחו שלוחים להשגיח על כך], דשמואל ודאי לית ליה פירכא. אמר רבינא היינו דאמרי אינשי טבא חדא פלפלתא חריפתא ממלי צני קרי. רב יוסף אמר מהכא (שם פסוק כח) 'וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים', רב נחמן בר יצחק אומר מהכא (שם) 'וזכרם לא יסוף מזרעם'. עכ"ל הגמרא.

וצ"ב מה שאמרו האמוראים שעל כל ראיות התנאים יש פירכא חוץ משל האמורא שמואל, ועוד יותר צ"ב איך ניתן לקרוא לדברי התנאים 'מלי צני דקרי' ולדברי שמואל 'חדא פלפלתא חריפא'.

ויש לפרש בג' אופנים:

א. על דרך הפשט י"ל, שאין הפירכות מושלמים בתכלית, כי גם אם נראה מאד מסברא ש'ויואמר המן בלבו' ושאר הדברים למה היה צריך לכתוב השארות שכמעט מוכרחות, אלא שעד כמה שאסתר

הקודש. ולואת בקשה מעמם כתבוני כזה, עד שיגיע הנאה לדורי דורות כנוכר.

בפשטות נראה מדברי רבינו, ששונה מגילת אסתר מכל הנביאים והכתובים, שכל הנבואות כולם מלכתחילה היו לדורות, ומחמת שהיו לדורות לכן נכתבו, אבל נבואת אסתר המלכה, לא הייתה מלכתחילה לדורות, אלא רק על ידי בקשתה נעשתה נבואתה כנבואה לדורות.

וצ"ב, למה באמת מגילת אסתר נעשתה נבואה לדורות רק על ידי בקשת ותחנוני אסתר המלכה מחכמי ישראל שיכתבוהו לדורות, בשונה מכל הנבואות שהיו נצרכים לדורות בלי בקשות ותחנונים. ועוד יותר צ"ב, דמבואר בגמרא (מגילה יט:) 'אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן, מאי דכתיב (דברים ט ז) 'ועליהם ככל הדברים אשר דבר ה' עמכם בהר' מלמד שהראהו הקדוש ברוך הוא למשה דקדוקי תורה ודקדוקי סופרים, ומה שהסופרים עתידין לחדש, ומאי ניהו מקרא מגילה', ובירושלמי (מגילה פ"א ה"ה) מפורש עוד יותר 'המגילה הזאת נאמרה למשה מסיני'. ועוד יותר צ"ב, דמבואר בירושלמי (ס"ז) שזה גופא מרומז גם במגילה בכתוב (שם פסוק ל) 'ומאמר אסתר קיים את דברי הפורים האלה ונכתב בספר', ואף על פי כן כ' בירושלמי שבמגילה עצמה נכתב בקשת ותחנוני אסתר המלכה שיכתבוהו לדורות,

האורות העליונים, ודייקא על ידי 'קיימו וקיבלו' שעל ידי זה מוחים את עמלק אזי מסתלקים כל הפירכות וכל ההארות הקדושות שגילו התנאים שאסתר ברוח הקדושה נאמרה.

רק על ידי בקשת אסתר המלכה מגילת אסתר נצרכה ונכתבה לדורות

ונראה לפרש בדבריהם, כי נודע (ע' מגילה יז.) שנבואה הצריכה לדורות מכ"ד ספרים, נכתבו ונחקקו וקבעוהו לדורות בין הנביאים וכתובים לדורות הבאים בכל דור ודור, להורות להם דרכי ה', ולכן מצינו כמה פעמים נבואה כזאת שלא נצרכה אלא לשעתה כתיב במקרא (ע' דה"י א כט, כט. דה"י ז יג, כג) 'הלא היא כתובה על ידי גר החוזה' או 'על ידי עדו הנביא', ונבואות אלו לא כתובים בנביאים, להורות על הנ"ל, להיות שהיה נבואה כי אם לשעתה שאינה נצרכה לדורות, על כן סתמוה ולא נכתבה בין הכתובים.

והנה אסתר המלכה בקשה כזאת מן החכמים חכמי הדור לכתוב סיפור מעשה מגילה זאת ברוח הקודש, בכדי שיוכלו דורות הבאים אחריה עד ביאת הגואל, להמציא מנוע לנפשם בסיפור מעשיות הכתובים במגילה זאת, עניני עבודה בכל עת ובכל זמן כפי הצורך והשעה הצריכה לכך באותו הדור, ולא תתכן כזה כי אם כשיכתבו אותה ברוח

עיניהם ומצאו רמז 'כתוב זאת זכרון בספר' (שמות י"ד) רומז על המגילה, שמרוב תשוקתם האירה להם התורה זה הרמז, כמו שכתוב 'ומאמר אסתר קים כו' ונכתב בספר' (אסתר ט' ג'), וכמו כן בכל שנה על ידי הזכירה נעשין הימים ימי משתה'. וכתב עוד (ס"ה) 'וכמו כן היום כפי מה שמקבלין הימים בשמחה לשם עבודת הבורא, כן מאירין הימים'. עכ"ל.

הארת מגילת אסתר קרובה יותר אלינו מהארת התורה

וצ"ב מאחר שביאר רבינו שמחמת דליכא מידי דלא רמיזא באורייתא לכן גם כל הכתוב בדברי הנביאים והכתובים הם בתמידיות בכל אדם ובכל זמן, אם כן מה התוספת שמתווסף על ידי מגילת אסתר, הרי אור זה ישנו גם בתורה עצמה. ומוכרח מכך, המבואר בספרי קודש, שבמגילה ישנה את התלבשות התורה בצורת סיפור דברים, שקרוב אלינו יותר, ובניקל יותר להתחבר לכך. וזהו מ"ש רבינו 'ולזאת בקשה מעמהם כתבוני כזה, עד שיגיע הנאה לדורי דורות כנזכר', שזהו הנאה וקירוב מיוחד שישנו במגילת אסתר.

ובספר הישר והטוב להרב מליסקא ז"ל (לפורים, ד"ה י"ט) כתב, וז"ל: במגילה

זו נרמז באמת כל ענייני הסטרא אחרא והצלת ישראל מהם, והיא מורה על מחיית עמלק שיהיה לעתיד לבוא, והנה זה נדמה

דכתיב (אסתר ט' כט) 'לקיים עליהם את אגרת הפורים הזאת השנית', מפני שחזרו וכתבו להן מרדכי ואסתר לחכמים אגרת שניה, ולכאורה זהו תרתי דסתרי.

ובעל כרחנו לומר, והוא יסוד נפלא ביותר המלמד את כל היסוד של פורים, שמלכתחילה מגילת אסתר נתנה מסיני בצורה כזאת שהיא תצטרך ותיכתב לדורות רק על ידי רצון והשתוקקות ובקשת אסתר המלכה, בקשתה ותחנוניה הינם מלכתחילה חלק מצורת בניין כתיבת וקריאת המגילה.

בכל שנה הארת המגילה נקבעת בנפשות ישראל ע"י בקשה ותחנונים מלפני המלך

'והימים' האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור' (ס"ה פסוק כ"ט), בכל דור ודור ובכל שנה ושנה יש לנו לבקש ולהתחנן לה' שיתקיים בנו 'כתבוני' ו'קבעוני' האור של המגילה של שנה זו, ואם ח"ו חסר בקשה זו חסר בכל הצורה של בניין הארת קריאת המגילה, בכל שנה צריכים להבקיע מעטפת נוספת לנקודת הארת מגילת אסתר השייכת לאותה השנה, וניתן לעשות זאת רק על ידי בקשה ותחנונים מלפני המלך על כך.

וז"ל השפת אמת (פורים מ"ט): איתא (ירושלמי ס"ה) שהיו מסופקין אי יכולין לכתוב המגילה, עד שהאיר הקדוש ברוך הוא

בתכלית השפלות שמסתתרת כו', על כן מוכרח להיות גילויי החסד שלמעלה גם כן בבחינת התלבשות לירד לשם אל המקום אשר הם, ולכן לא נזכר השמות שהוא בחינת הגילויי שבלי לבוש כו'.

האור המלוּבש במגילה למעלה מכל השמות

אך כמו שבהמשל הנה ירידה זו הוא מורה על עוצם האהבה כמו שכתוב בזוהר שם, כמו כן האור המלוּבש במגלה זו הוא למעלה מבחינת שמות, ותדע שהרי אמרו רז"ל (ירושלמי מגילה פ"א ה"ה) שהנביאים עתידים להבטל לעתיד לבוא ומגילת אסתר לא תבטל, אף על פי שאין בה שם ובנביאים יש שמות הרבה, אלא הענין כי השם שהוא גילוי הארה שבסדר ההשתלשלות וכו' הוא רק כטיפה מהים לגבי עצמיות אור אין סוף ברוך הוא, וכמו שם האדם שאין זה עצמיותו, אבל בפורים על ידי המסירות נפש הגיעו לעצמות אין סוף ברוך הוא שלמעלה מבחינת שם הוי"ה וכו', אם כן האור המלוּבש במגלה זו הוא למעלה מבחינת השמות, אלא שמכל מקום התלבשות בהמגלה הוא על ידי לבושים שלמטה מבחינת השמות בסיפור המעשה דמרדכי ואסתר ואחשוורוש והמן ווּשתי, עכ"ל.

והאמת, שאין זה חידוש של ספרי חסידות, וכבר ישנו במחיר יין לרמ"א וביערות דבש שכל המלך הוא

לנו כמו אגרת שאדם שולח לבנו או לאשתו עד שיבוא אליו בעצמו, וכן הוא מגילת פורים, ובאמת אם אדם אחר קורא האגרת אינו מבין מתיקת הדבר, רק הם בעצמם מרגישים התענוג הגדול שיש בו, וכן יש במגילה זו, ובכל המעשים שמות הקדושים שמורים אהבת יתברך שמו עלינו, עכ"ל.

החתן הולך ללון בבורסקי בשביל הכלה

ועל דרך זה כתב גם בתורה אור לבעל התניא (ד"ה חייג לוי'ה דב', בסופו), וז"ל: הטעם שלא נזכר שם הוי"ה במגילה, ולא שאר שמות של הקב"ה, והענין הוא על דרך משל המבואר בזוהר סוף פרשת בחוקותי ח"ג קטו: גבי 'לכלתם' כתיב (ויקרא כו מד), כמשל החתן שהולך ללון לבורסקי בשביל הכלה כו', עיין שם, כן מלכות דאצילות נשפלת למטה מאד בעולמות התחתונים ומתלבשת בקליפת נוגה ולמטה יותר, וכמאמר רז"ל (מגילה כט.) גלו לבבל שכינה עמהם, ועם כל זה החתן העליון - בחינת חסד שלמעלה - נמשך ויורד לשם, ואם כן אדרבה, אז נראה ונפלאה האהבה יותר. ועל דרך זה הוא גם כן התלבשות הנס בלבוש הטבע כו', שהוא מעוצם האהבה הולך גם כן להתלבש בבית הבורסקי שהוא לבוש הטבע כו'. ועל כן לא נזכר שם הוי"ה במגילה, מפני שאז היה הכלה הכלולה

יוכל כל אחד למצוא במגילה נקודות הקשורים לעבודת ה' שלו.

והאדם צריך לחפש את עצמו במגילה. בספר אילה שלוחה (אסתר ד"ה ראמי) כתב, וז"ל: שמעתי מפי מורי הרב הקדוש מוהר"ש [השר שלום] מבעלזא זי"ע בסעודת פורים, על הפסוק (אסתר ט כח) 'והימים האלו נזכרים ונעשים' וגו', אמר בזה הלשון: "כל אדם יכול לראות נפלאות בהמגילה, ולזה רמז [הכתוב בתהילים (ק"א ד) 'זכר עשה לנפלאותיו'], זכר עשה עם ב' כוללים בגימטריא אגרת, וזהו 'זכר עשה לנפלאותיו', עכ"ל הטהור", עכ"ל. ומבואר בספרים הקדושים (צ"מ אהרן לזכור) 'צדיקים אומרים שהם מסתכלים בהמגילה כל מה שיהיה בכל השנה', במגילה יכולים לדעת כל מה שיהיה בשנה הבאה. וכל זה מחמת האור הרוחני הנפלא המתגלה במעטפת הקרובה יותר אל האדם, קשר וחבור שה' נותן לבני ישראל בתוך ההתלבשות של העולם הזה.

'ותוסף אסתר ותדבר לפני המלך ותיפול לפני רגליו ותבך ותתחנן לו, להעביר את רעת המן האגגי ואת מחשבתו אשר חשב על היהודים' (אסתר ט א), 'רעת המן' מלווה כל אחד מאתנו, הרגשת הניתוק מה', וחוסר החיבור אליו יתברך, ה' רוצה כל כך להעניק ולהיטיב עמנו ואנו נשארים מנותקים, זהו ענין 'אין השם

מלכו של עולם, וכו'. והוא ככלל הכתוב הרבה בספרי בעל התניא, שכל אור היורד למטה מוכרח להיות אור עליון, וככל שיורד יותר למטה מוכרח להיות אור עליון יותר, שרק על ידי זה אינו נפגם בירידתו למטה.

בכל שנה יש אור חדש ונעלה יותר בקריאת המגילה

וע"פ דבריו מובן שככל שהדורות מתמעטים והולכים, אזי הטבע הרבה יותר בורסקי, שהרי משחרב בית המקדש בכל יום ויום קללתו מרובה משל חברו (סוטה מט.), וכאשר מגיע לשם אור המגילה, שקריאת המגילה לא הוגבלה רק לשנים מסוימות, הרי זה אור עליון יותר שביכולתו לירד אף לבורסקי גרוע כל כך, והקב"ה כביכול יורד ומתלבש בתוך סיפור המגילה של הבורסקי של שנת תשפ"ה באופן חדש שלא היה לעולמים, ומתגלה בזה עוד יותר האהבה הנפלאה של ה' אלינו מה שלא נתגלה בכל השנים עד כה.

'קבעוני לדורות' שכל הדורות יוכלו להשיג ענייני עבודה מחמתה

ובן קבעוני לדורות גם בן לביוון האמור, שלא תהיה נבואה לשעתה, כי אם לדורי דורות הבאים יוכלו להשיג מחמתה ענייני עבודה לערך העת והמאורע הצורך להם אז, שתמיד

התנאים וככל האמוראים. בפשטות, כוונת אליהו הנביא היתה לומר שכל הטעמים נכונים. אלא שאם כן לכאורה לשונו אינו מדויק, שלא היה לו לומר שאסתר עשתה 'ככולהו תנאי וככולהו אמוראי', אלא בהיפך, שכולהו תנאי וכולהו אמוראי כיוונו לכל המעשים הדיבורים והמחשבות שהיו במוחה של אסתר, שהרי התנאים והאמוראים היו כמה דורות אחרי אסתר וכיוונו מדעתם לכוונותיה.

אלא שאכן אסתר עבדה ככולהו תנאי וככולהו אמוראי, שכפי הגילויים שנתגלו לאחר מכן בתורה שבעל פה כך נעשה במעשה אסתר שהיה מלפני כן, וכדברי הייטב פנים שכל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש נכלל במגילת אסתר, וכל מה שהתנאים והאמוראים חידשו במעשה שזימנה אסתר את המן נתחדש כבר מלפני כן במעשה זה, וכבר בשעת מעשה הזמנת המן למשתה נכללו כל חידושיהם.

ואין זה רק "מכאן ולהבא ולמפרע" אלא על דרך דברי המדרש (שמו"ר כז 1) 'מה שהנביאים עתידים להתנבאות בכל דור ודור קבלו מהר סיני וכו', אלו הנשמות העתידות להבראות וכו' אע"פ שלא היו באותה שעה כל אחד ואחד קבל את שלו, וכן הוא אומר (מלבי"ם ב' 6) 'משא דבר ה' אל ישראל ביד מלאכי', בימי מלאכי לא נאמר אלא 'ביד מלאכי', שכבר היתה הנבואה

שלם, ועל כך היא 'מלחמה לה' בעמלק מדור דור' (שמות י"ז טו), ובימים שלפנינו עד חג הפורים יש לכל אחד לבקש ולהתחנן שיזכה להיות כלי קיבול לאור הרוחני של מגילת אסתר, ולבקש 'כתבוני לדורות' 'קבעוני לדורות' שאור ה' המתגלה במגילת אסתר יישאר קבוע בתוכנו.

כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש חקוק ונכתב במגילת אסתר

הייטב פנים (לפורס אות לג) מחדש, וז"ל: 'אני אומר, כיון שמגילת אסתר נאמר ונכתב ברוח הקודש וכו', אם כן כמו שנחקק בתורה כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש, כמו כן במגילה נחקק ונכתב כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש מאז ועד היום הזה והימים העתידים, עכ"ל.

סוד 'אסתר עשתה ככולהו תנאי וככולהו אמוראי'

ולפי זה חדשתי ביאור בדיוק נפלא בגמרא (מגילה טו:), דהנה על השאלה 'מה ראתה אסתר שזימנה את המן' למשתה, ישנם עשרה ביאורים מתנאים ועוד ב' ביאורים מאמוראים, 'אשכחיה רבה בר אבבה לאליהו, אמר ליה כמאן חזיא אסתר ועבדא הכי, אמר ליה ככולהו תנאי וככולהו אמוראי', רבה בר אבבה פגש את אליהו הנביא ושאל אותו כמו מהי"ב מהדעות ראתה אסתר ועשתה כן, אמר לו אליהו הנביא שאסתר עשתה ככל

גאולתם העקריות, כאשר היתה בגלות בבל פתח גאולה שיראו וילמדו לעשות תשובה בשלימות, ואז יזכו לגאולה אחרונה, כשם שבגאולה מגלות בבל מגילת אסתר הייתה הפתח לגאולה, כמו כן היא גם הפתח לגאולה העתידה.

**פורים לא יתבטל לעת"ל כי
בלעדיה היה המן ח"ו מכלה
את ישראל ולא היו באים
לימי המשיח**

והנה מגילת אסתר לא רק שהיא הפתח לגאולה, אלא היא קיימת גם לעתיד לבוא, כדאיתא (וישגמי טז) שלעתיד לבוא כל הנביאים והכתובים עתידין ליבטל חוץ ממגילת אסתר, וכל המועדים עתידים להיות בטלים, וימי הפורים אינם בטלים (ע' שומר טוב מש"י ט ז). ובטעם הדבר על פי פשוט פירש המהר"ל באור חדש (הקדמה), וז"ל: לעתיד לבוא יהיה שעבוד מלכות עיקר ויציאת מצרים טפל (פרכות יב), ולפיכך כל המועדים אשר הם זכר ליציאת מצרים בלבד והם טפלים לשעבוד מלכות, שייך לומר שיהיה בטול למועדים כאשר אינם עיקר, אבל פורים אינו זכר ליציאת מצרים, דבר זה לא יהיה בטל. ויש לפרש, כי פורים שבא בשביל שהמן היה עומד לכלותינו מן העולם, שלא יהיו נמצאים כלל, ואם היה ח"ו המן מכלה ישראל לא הגיעו ישראל לימי המשיח כלל, ולכך ימי הפורים לא יהיו נבטלים, מאחר שימי הפורים באים על זה שלא היה המן מכלה

בידו מהר סיני, ועד אותה שעה לא נתנה לו רשות להתנבאות וכו', אף החכמים העומדים בכל דור ודור כל אחד ואחד קבל את שלו מסיני, כמו כן כל התנאים והאמוראים היו נכללים במעשה אסתר וקיבלו את טעם המעשה כפי שורש נשמתי, ואסתר עשתה ככולהו תנאי וככולהו אמוראי, כל אחד מהם כפי שורש נשמתו. [ואיני יודע אם זה דבר אמת, אבל אולי יש דברים בגו].

**עבודתנו בפורים תשפ"ה נכלל
במעשה פורים הראשון**

ונמצא, שכל מה שאנו מגלים על ידי עבודתנו בפורים של שנה זו, כבר נמצא למפרע במגילת אסתר ובמעשה פורים הראשון, ועל זה בקשה אסתר כתבוני לדורות קבעוני לדורות, והיא "תופעה מאד מעניינת" שכפי כמה שנכשיר ונתקן עצמנו ויאיר בנו יותר אור הפורים של תשפ"ה, שהוא אור נפלא שלא היה כמוהו מעולם שיאיר אור גבוה כל כך בבורסקי של שנה זו וכנ"ל, אנו יוצרים בזה חלק מתהליך המגילה שהיו בימים ההם. והוא סוד חיבור עולם הידיעה ועולם הבחירה יחד.

**מגילת אסתר פתח הגאולה מגלות
בבל ומגלות האחרונה**

ועל ידי שכל הדורות ימצאו ענייני עבודה לפי הצורך להם בכל דור, יוכלו הכל להמציא לעצמם במגילה זאת לקרב זמן

והנה הארה הזאת לא היתה, לא בשבת ולא ביום טוב אלא בפורים לבד, זהו שאמרו רז"ל כל המועדים עתידים לבטל חוץ מן הפורים, שנאמר (אסתר ט כח) 'וימי הפורים לא יעברו' וכו', והבן מ"ש לא יעברו מתוך, כי תמיד נשאר הארה זו בזמן הזה של ימי הפורים, ולא תתבטל אף גם בחזרת תוך ז"א פנים בפנים, כי היא הארה אשר מעולם לא נהייתה כמוהו, עכ"ל.

ונמצא, שנשתנה אור הפורים מאור כל המועדים, בכך שבו נעשה נס ושינוי במבנה הרוחני, שכל הניסים שנעשו בכל המועדים, כיציאת מצרים וקריעת ים סוף וכו', זה שינוי רק בעולם הגשמי אבל אין זה שינוי בעולם הרוחני, וכדברי המהר"ל שיש סדר לניסים, שמצד המבנה הפנימי היה צריך להיות ניסים אלו, מה שאין כן הארת נס חג הפורים שלא בזמן הגלות לא היה צריך להתגלות גם מצד המבנה הפנימי והרוחני, כי זהו הארה רוחנית שאמורה להאיר רק בזמן החשכות, ובכל זאת חידש ה' הארה זו בכל שנה ושנה, שלא כסדר העולם הרוחני. ונמצא שעיקר חידוש נס הפורים נתגלה בימי בית שני, וחידוש זה יהיה גם לעתיד לבוא, שאור הפורים יאיר גם בו.

כל אדם צריך לתלות בעצמו

שהוא המעכב את המשיח מלבוא

ובאשר מצינו (עי' סנהדרין 15, א) אשר חכמים הנידו בתשובתם הרמתה, בשמחה

ישראל מן המציאות לגמרי עד כי לא יהיו נמצאים כלל, והש"י נתן להם המציאות, ולכך יקיימו המועד הזה אף לעתיד לימות המשיח, שאם לא היה פורים לא הגיעו לימי המשיח, אבל יציאת מצרים אף אם לא יצאו ממצרים אפשר שיהיה להם משיח ועל ידי המשיח היו נגאלים, ולכך כל המועדים שהם זכר ליציאת מצרים יהיו בטלים, מה שאין כך בענין פורים, שאם לא היה ביטול למחשבת המן ח"ו היו ישראל כלים ולא הגיעו אל הגאולה של המשיח, עכ"ל.

אור הפורים מאיר שלא כסדר המבנה הפנימי, ולכן יאיר גם לעת"ל

והאר"י הקדוש (פע"מ דרושי פורים פ"ה) ביאר בטעם הדבר, וז"ל: 'והשם יתברך ברחמיו רצה להטיב עמהם יותר מכל אשר היה בתחלה, שכמוה לא נהיתה מימי קדם, והוא, כי הלא הארה זו של מרדכי אינה יוצאת רק בהיות סוד זמן דרומיטא [בזמן הגלות], אמנם אחר כך כשהם חוזרים פנים בפנים וכו', [וכגון בזמן בית שני], הנה אז [הנה ע"פ הסדר היה צ"ל] שמתבטל הארה זו של מרדכי בלי ספק. והשם יתברך רוצה להטיב עמנו, ולהאיר לנו בכל זמן וזמן ובכל שנה שנה ושנה בימי הפורים האלה שאז נעשה הנס, ושתמיד בימים האלה יתגלה אותו הארה של מרדכי, אפילו אחר היותן פנים בפנים, ותשאר קיימת תמיד.

ומהראוי שכל אחד ואחד מישראל אל יתן דומה לנפשו, ירעד ויפחד בקרבן, והישב אמרו לדבר אליו בעצמו אני הגורם, שהרי זה הבל ושטות לחשוב שאחרים הם המעכבים את הגאולה, שהרי אין אדם יודע מה שבלב חברו, ואין הוא יכול לבוא למקומו שיוכל לדונו (פסוק ד' ופסוק חמ"ט), אבל על עצמו הרי אמרו חז"ל (קידושין נ"ו) 'לעולם יראה אדם עצמו חציו חייב וחציו זכאי', ועל כן יחזיק בתשובה הרמה, אולי יחוס ואולי ירחם עם עני ואביון, דור יתום שאנו בו.

ואולם בעבור שאיש לדרכו פנה, לב הותל המחן ונהבלו אחרי החבל, ובראותם הצדיקים כי כן, מתמיהים על המראה הגדול מדוע לא יבער הסנה והמעיק - להעמיד להם מלך כהמן, זוהי שפה חריפה ונוקבת שאינה מצויה בספרי קודש אחרים, אבל רבינו אומר שהצדיקים מרוב תשוקתם שכבר יבוא המשיח תמהים הם מדוע עדיין לא מעמיד ה' מלך קשה כהמן ח"ו.

וזהו 'וסריסי המלך הגיעו ויבהילו להביא את המן' (אסתר ו' ט'), כלומר הצדיקים המסרסים גרמיייהו כל ימי החול בנוכר בזוהר (ח"צ פט, ב'), שאינם עסוקים בענייני עולם הזה בימות החול רק בשבת מענגים את השבת, ואלו הם הנקראים 'סריסי המלך, הגיעו' ומשתוממים על איחור ביאתם, ובראותם שרשעי הדור גורמים

תצאו ובשלוש תובלון, ואם חס ושלום אין עושין תשובה הקדוש ברוך הוא מעמיד להם מלך כהמן שגזרותיו קשות ומחזירן למוטב בעל כרחם, וז"ל הברייטא שם: 'רבי אליעזר אומר, אם ישראל עושין תשובה נגאלין ואם לאו אין נגאלין, אמר ליה רבי יהושע, אם אין עושין תשובה אין נגאלין [בתמיהה], אלא הקדוש ברוך הוא מעמיד להן מלך שגזרותיו קשות כהמן, וישראל עושין תשובה ומחזירן למוטב'.

וביון שכן מאחר שבסופו של דבר הגאולה צריכה לבוא בכל אופן שהוא, איך לא יעמו כמעיל בשתם לפרוץ מעשיה הטובים לבוא לידי כך, וכי לא טוב להם אז מעתה ובשובה ונחת יושעון לשמוע לחכמים לשוב בתשובה, ואז לא יצטרכו למלך כהמן. והחידושי הרי"מ אמר שעוד יגיעו זמנים שאברכים יתגלגלו ברוחובות ויצעקו 'אלכה ואשיבה אל אישי הראשון כי טוב לי אז מעתה' (סו"ט פ"ט), והשתוקקות ובעירה זו צריכה לפרוץ לחיי המעשה, שתבוא כבר הגאולה.

'וסריסי המלך הגיעו ויבהילו את המן' - הצדיקים תמהים למה עדיין לא העמיד עליהם מלך קשה כהמן ח"ו

ובאמת מעט הצדיקים שבדור בראותם איחור פעמי רגלי מבשר ביאת משיחנו, ואין איש שם על הלב מדוע לא בא בן ישי, והכל תולה בסיבתם בנוכר,

**'ותהי אסתר נושאת חן בעיני
כל רואיה' יש נשיאות חן
מיוחדת למגילת אסתר לכל
ישראל בכל הדורות**

ועתה נחזור לענין ראשון, שאסתר לרוב
צדקתה בקשה זאת מחכמי הדורות
כתבנו לדורות קבעוני לדורות, שכל
הדורות הבאים עד גאולה אחרונה יוכלו
להמציא מרגוע לנפשם ממגילה זאת, לדעת
איך לשוב אליו יתברך לגרום אז גאולתם,
כי לזה מגמת נפשם של הצדיקים.

ולזה 'אמר ר' עקיבא מגילת אסתר ברוח
הקודש נאמרה', היינו שחכמי הדור
כתבו וקבעו ברוח הקודש, בכדי שיוניע
תועלת לדור דורות, כאשר בקשה זאת
מחכמים להמציא להם כל הנאים אחריה
רמזים וסודות נפלאים, לעורר לבם בקרבם
לעבודת בוראם.

**ומביא ראה שנאמר 'ותהי אסתר נושאת
חן בעיני כל רואיה', כלומר זה לך
האות שנאמר ברוח הקודש, כיון שענינו
הרואות שמגילת אסתר נושאת חן בעיני כל
רואיה, מדור לדור שחלפו ועברו וגם עתה
עד לעתיד, כל אחד ואחד מישראל ממציא
לעצמו לערך בחינתו עבודת הבורא, וכפי
שרואים במוחש עד היום שיש לבני
ישראל תענוג מיוחד במגילת אסתר.**

ובאמת זוהי גמרא מפורשת, דמבואר
בגמרא (ר"ה מ.) שאף שתרי קלי
לא משתמע, מכל מקום 'במגילה אפילו

איחור פעמי רגליו לעמוד על הר הזתים
לבשר טוב לעמו, אזי הטיב חרה להם,
'ויבהילו להביא את המן', מבחלים על
הקדוש ברוך הוא למחר יחוש מעשהו
להביא את המן, ובלבד שיקרב את לבם
לאביהם שבשמים ויתקרב זמן הגאולה, כיון
שאין העולם מעוררים מעצמם להטיב
דרכיהם ולשוב אליו יתברך באמת, אלא
מה יעשה הקדוש ברוך הוא והימים
ממשמשין וכאין ימי משיחנו במהרה בימינו,

וכלפי דברינו מאוד מאוד צריך כל אחד
ואחד מישראל לערך בחינתו
והכרתו, (יס"ק) [להחזיק] בתשובה שלימה,
וירגיש בעצמו צער המניע למעלה, וחוטא
אחד יאבד טובה הרבה ממנו ומכל פרטיות
ישראל. ואדם יכול לעשות תשובה אף על
אחרים, שהרי הבעל שם טוב אמר (תולדות
יעקב יוסף לך לך, וע"ע צע"ט עה"ט פר' גדלשית אות
קכא-קכב) 'שאם נזדמן לאדם שראה דבר
עבירה או שמע על אחד, יבחין שיש בו
שמץ עבירה זו, ושירגיש לתקן את עצמו',
ובשפת אמת כתב שניתן לעשות תשובה
על אחרים.

ולחמתיק זאת מעט, י"ל, שפסוק זה של
'ויבהילו את המן' נאמר קודם
משתה היין השני עם אסתר, שהמן כבר
היה בבחינת 'נפול תפול', ומבהלה זו
נלקח תליה על העץ, והרמז שגם 'מעמיד
עליהם מלך קשה כהמן' יהיה בזמן קצר
מאד, ומיניה וביה ייאבד.

אסתר, מכאן ראייה מסתמא כתבוה וקבעוה בין הכתובים והיא צריכה לדורות, וזהו ומאמר אסתר קיים את הפורים האלה ונכתב בספר, ודאי כנאמר. ודוק כי עמוק:

עשרה קורין, כיון דחביב יהיב דעתיה, ודין זה נאמר גם למי שהיה כבר בן נ' או בן ס' ששמע עשרות פעמים את מגילת אסתר, עדיין המגילה חביבה אצלו ויהיב דעתיה עלה, ו'תהי אסתר נושאת חן בעיני כל רואיה' כל שנה ושנה מחדש.

'שושנת יעקב צהלה ושמחה בראותם יחד תכלת מרדכי, תשועתם היית לנצח ותקותם בכל דור ודור' (צפיוט אשר הניח).

והרמז בכך שנאמר שיהיב דעתיה במגילה בסוגיא דתרי קלי לא משתמע, כי ישנם הרבה קולות בבריאה, ועל ידי כוח מגילת אסתר יכול האדם להניח ולקבוע את דעתו בדעת האמיתית, ב'ידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד', וזהו גם סוד 'אפילו עשרה קורין' כנגד עשרה מאמרות שבהם נברא העולם, שזהו כל הקולות של עולם הזה שעולם כמנהגו נוהג, מקולות מים רבים אדירים וגו' ושאר הקולות שומעים ונותנים את הדעת לקול המגילה המגלה את ה' ואחדותו. ומבואר בספרי קודש (מיוסד הר"מ ועוד) שענין השכרות בפורים עד דלא ידע וכו', הוא לתת לה' את כוח הדעת, ונמצא שבפורים מקריבים את הדעת כקרבן, ואם כן צריך לבקר ד' ימים מקודם פורים את כוח הדעת, שיהיה נקי מכל מום, ועל ידי זה יהיב דעתייהו לקול המגילה ולאחר מכן בשכרות מקריבים את כוח הדעת לה'.

'ומרדכי יצא מלפני המלך' - הארת יסוד אבא בחוץ

הכוונה בזה על דרך דאיתא בכוונת ענין הארת מרדכי שהיה אז בימי מרדכי, סוד יסוד דאבא, בסוד 'ומרדכי יצא מלפני המלך' (אסתר ח טו), עיין בכתבי האר"י זל"ח (פ"ח שער הפורים פ"ה) עומק הענין.

והענין בקצרה, שבדרך כלל הנהגת העולם הוא על ידי בחי' קוב"ה ושכינתיה, שכינתיה היינו מה שה' שוכן ומתגלה בתוך בני ישראל, וקוב"ה הוא מה שה' מובדל ומופרש, ובזה גופא ישנם כל מיני אופני ייחודים, אבל קודם בניית בית שני היה מוכרח שיהיה הסתר מוחלט והנהגת ה' את העולם יהיה בהעלם בתכלית, ומהסתר והעלם זה צמח קליפת המן וכו'.

אולם ישנו אור ה' הגבוה הרבה יותר, הנקרא אור יסוד אבא, ויש ספרים

ואנו רואין כמה ספרים וסודות ורמזים נפלאים שנתחברו בספור מגילת

בליל הסדר, ולמה קבעו את פורים ב"ד אדר, ומוכיח מכך השפת אמת (תרמ"ו) שעיקר הנס הוא גילוי ההארה בכל שנה ושנה, וז"ל: 'קבעו ימי הפורים האלה ומברכין שעשה נסים בזמן הזה, הגם דלכאורה ביום המנוחה לא היה הנס, וגם דעיקר הנס יתכן שהיה בפסח כמו שכתוב 'בלילה ההוא' כו' (פס"ב 16) זה תקפו של נס' (מגילה יט.). אבל באמת הנסים הם למעלה מהזמן, ואיך שייך לומר בזמן הזה. רק שאין כל הזמנים מיוחדים לקבל הארת הנס שהוא למעלה מן הזמן, רק בימי הפורים מתגלה הארת הנס, והוא שכתוב (פס"ב ט כח) 'נזכרים ונעשים', שע"י הזכירה במצות שתקנו בפורים נעשה ומתגלה הארת הנס. כי הנסים מאירים בשמים לעולם שאין להם זמן כנ"ל, רק שלמטה יש זמנים מיוחדים שיכולין לקבל הארת הנס, עכ"ל.

נתינת צדקה ומתנות לאביונים הכלי לקבלת אור הפורים, ומציל ממות שטן ופגע רע

ולבן מצוה עלינו להרבות בצדקה ביום הזה, בכדי לקיים אותה ההארה שנתגלה גם עתה באמצעות סיפור המגילה והארת היום, והכוונה הן לנתינת צדקה ומתנות לאביונים כפשוטו, והן למסירות נפש ושאר התמסרויות שמתמסר האדם לעבודת ה', שזה גורם שההארה תישאר, שלקחת השפעה רוחנית הוא על ידי נתינה והתמסרות, והכל תולה בנתינת

הקוראים לזה אור החכמה, שהוא אור הגבוה יותר מקוב"ה ושכינתיה, שביכולתו להאיר גם בזמן הסתר והעלם זה, ואור זה התלבש במרדכי הצדיק, והייחודיות של אור זה שביכולתו לירד ולהיות וההסתר וההעלם ישארו כמות שהם, והיינו, שבשונה מאורות קוב"ה ושכינתיה שכאשר יורדים ומתגלים מתגלה מעטפת רוחנית עליונה יותר ונעשה גאולה, אור יסוד אבא ביכולתו להיות ולהתגלות ושיישאר גלות, וזהו סוד 'מרדכי יצא מלפני המלך', שמרדכי יצא ודילג ועבר והאיר מחוץ למקום ההתגלות, ולאחר מכן אף שנבנה בתי שני והאירה מלכותו יתברך שמו בעולם, ולא היה נצרך שיבקע ויעבור ויאיר אור זה, אף על פי כן חסד עשה ה' עמנו שעדיין יבקע ויעבור ויצא אור זה גם לחוץ, וזהו המבואר בכל ספרי קודש שיסוד פורים הוא ההבקעה לתוך ההסתר והחושך מטה מטה

בכל שנה מתגלה מחדש ההארה שהיתה בימי מרדכי ואסתר

והנה החכמים הגידו (ילקוט משלי תתקמ"ד. ועיין בתשובת הרשב"א ס"א סימן ג') אם כל המועדים יהיו בטלים ימי פורים לא נבטלים, ואמת כן הוא הכוונה, אשר בכל שנה ושנה בהגיע ימי הפורים, נתגלה מחדש אותה ההארה שהיה בימי מרדכי ואסתר כנודע למשכילים.

וקרי' נס מעשה המגילה היה ב"ג ניסן, ובלילה ההוא נדדה שנת המלך היה

ישראל וחיבתם הנודעת להם מאב רחמים, שלא נמצא כזה זולתם, אין עוד חידוש של כזה הארה וחיבה, ומאי היא החיבה 'בראותם יחד תכלת מרדכי', כלומר אפילו בראותם שכבר מרדכי בלח ומה שהיה היה וחלף ועבר, עם כל זה 'תשועתם היית לנצח ותקוותם בכל דור ודור', נתגלה מחדש זאת ההארה שנתגלה אז בימי מרדכי, וכזה תולה תשועתם וזהו 'תשועתם היית לנצח ותקוותם בכל דור ודור', אמן סלה נצח ועד:

וההכנה לפורים הוא בלימוד הסוגיות ככל השנה, אלא כהכנה רבתי לפורים, ועל דרך משל עבד המלך שתפקידו להגיש למלך את הצלחת, שזהו תפקידו בכל הימים כולם, בין בימים רגילים ובין ביום ההולדת ויום הנישואין של המלך, וההפרש הוא רק מה ישנו בתוך הצלחת, וכמו כן העבודה המוטלת על הבחור כל השנה זהו העבודה והכלי להכנה רבתי לפורים ושאר ימים טובים.

הצדקה אשר מקום שורשה ביסוד עליון, ובפרט ביום הזה רמזו הצדקה ליסוד ראבא, הכלי להגעת ונתינת השפע בעולם הגשמי הוא הנתינה, וכן כל הפושט יד נותנים לו (שו"ע סי' תלד ס"א), ותועלתו גדולה במאוד להציל את עצמו משטן ופגע רע, וכאשר נודע שהצדקה מצייל ממות.

ואני אמרתי רמז שלבן נאמר במגילה זאת 'ומתנות לאביונים' ולא מנות, להורות האמור והיה מעשה הצדקה שלום להצילו ממות, ולכן כתבו אותיות תנו בין שתי אותיות מת, לרמזו אשר כמה שמקיים תנו מפריד צירוף מ"ת, ונעשה צירוף טוב מתנות, ובמקום אחר דיברנו עוד מזה.

והכלל, אשר בכל שנה נתגלה הארת מרדכי בעולם, ולזה רמז הפיימן 'שושנת יעקב צחלה ושמחה'. ואם תאמר שמחה מה זה עושה, כיון שכבר חלף ועבר הארת מרדכי שנתגלה אז בימי אסתר ומרדכי, ומה הגיע על ככה עתה בכל דור ודור. לזה גמר אומר מעלות עם קדוש

אור הפורים מאיר לכל אחד ואחד - ואין תלוי בהרגשה

ואינו מתרגש מספיק מכך, מה שאין כן אם יביאו לו בידו עשרים שקלים ביכולת לחוש ושיהיה לו תפיסת יד בזה.

כמו כן, בהארה נפלאה היורדת בפורים בשעת מגילת אסתר, אין אפשרות כלל לחוש אותה, אין לנו תפיסה והשגה בזה בכלל. ומה שהאדם כן מרגיש לפעמים הארה נפלאה בשעת המגילה, הרי זה רק שה' יתברך ברוב רחמיו וחסדיו חוץ ממה שמביא לו את ההארה נפלאה של אור יסוד אבא, מביא לו גם איזשהו הארה קטנה שבקטנות שיוכל להרגיש איזשהו שייכות וחיבור ודביקות עמו, והרי זה על דרך משל מי שמקבל גם מיליארד דולר בבנק וגם עשרים שקל בתוך ידו. ומזה מובן, שגם מי שאינו מרגיש מאומה בשעת קריאת המגילה גם כן מקבל את המתנה הנפלאה העיקרית של הארת יסוד אבא בתוך נפשו, ואין לו לאדם לצפות להארה הקטנה המתקבלת בהרגשה ממש.

והשם יתברך יעזור שנזכה לקבל ולקנות את הארה גדולה זו של פורים וקריאת המגילה בתוככי נפשותינו, והלוואי שכבר בהאי שתא נזכה להארה הגדולה של הגאולה העתידה, ושנזכה לצאת מגאולה לגאולה, מגאולה דפורים לגאולה העתידה, שבניסן נגאלו ובניסן עתידין להיגאל, אמן.

אור הפורים מאיר לכל אחד ואחד

וה' יתברך נותן לנו כזו מתנה גדולה ביום הפורים, הארה נפלאה שלא היה כמותה, והארת שנה זו לא הייתה כמוהו עדיין, ואיזשהו שוטה המאבד מה שנותנים לו שיאנו מנצל מתנה זו כדבעי, ושטות נוספת ישנה שחושב האדם שהכל יציב ונכון אבל לא למדרגה השפלה שבו הוא נמצא, והרי זה שטות עצום לומר זאת, שאור יסוד אבא יכול לרדת מגובהי מרומים לתוך הבורסקי של שנת תשפ"ה, אבל לתוך הבורסקי הפרטי שלו לא, והרי הוא מגביל בזה ח"ו את כוחו של הארת יסוד אבא, ואיך ניתן לומר כזאת.

הארה נפלאה כל כך מתקבלת

בפנימיות הנפש ולא בהרגש

וכאשר מדברים על הארה נפלאה זו היורדת בשעת קריאת המגילה, יש להבהיר, שאין מוכרח כלל ועיקר שהאדם ירגיש דבר מה בשעת קריאת המגילה, אלא יש לו לשמוע המגילה ולדעת ולהאמין שבכך הוא מקבל את הארה נפלאה זו, והארה זו מתקבלת בפנימיות נפשו ונשמתו של כל אחד ואחד מבני ישראל מבלי יוצא מן הכלל.

ומשל למה הדבר דומה, לאחד שמקבל מיליארד שקלים או דולרים בבנק, שאין לו אפשרות כלל להכיל את זאת